

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: U.F., nar. ..., st. přísl. Moldavská republika, t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců
 Balková, 331 65 Tis u Blatna, *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., se sídlem
 Kovářská 4, Praha,* proti **žalované:** **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie
 Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie,** se sídlem Nádražní 2, 306 28 Plzeň, o žalobě
 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2017, č. j. KRPP-82085-47/ČJ-2017-030022,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, na jehož základě byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) ve spojení s § 124 odst. 4 téhož zákona zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

V podané žalobě žalobce nejprve obecně namítal, že žalovaná porušila § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád), § 46a zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), § 124 odst. 1 písm. b) a § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

Dále uvedl, že dne 26. 5. 2017 byl zajištěn na základě rozhodnutí žalované podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dne 31. 5. 2017 podal žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 2. 6. 2017 (doručené dne 5. 6. 2017) bylo vydáno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR podle ustanovení § 46a zákona o azylu, kterým byl žalobce přezajištěn a byla mu uložena tzv. povinnost setrvat v Zařízení pro zajištění cizinců Balková po dobu 110 dnů. Doba zajištění měla žalobci podle tohoto rozhodnutí uplynout dne 18. 9. 2017. Vzhledem k tomu, že ke dni 18. 9. 2017 nebylo žalobci doručeno žádné další rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR o prodloužení doby zajištění podle zákona o azylu, domnívá se žalobce, že dne 18. 9. 2017 mělo dojít k jeho propuštění ze zajištění.

Místo toho bylo dne 15. 9. 2017 žalobci doručeno napadené rozhodnutí, kterým žalovaná opětovně přezajistila žalobce podle zákona o pobytu cizinců. Žalobce se domnívá, že postup žalované je nezákonný, neboť byl v čase opětovného přezajištění nadále v postavení žadatele o mezinárodní ochranu a zákon postup, který žalovaná zvolila, neumožňuje. Pokud žalovaná poukazuje na možnost vydání rozhodnutí o opětovném přezajištění cizince, i když nedošlo ke ztrátě postavení žadatele o mezinárodní ochranu, ve smyslu § 124 odst. 4 zákona o azylu, poukazuje, naopak, žalobce na komplexnost problematiky přezajišťování cizinců a konkrétně na věc, kterou již v minulosti řešil Nejvyšší správní soud pod č. j. 6 As 146/2013, i když ještě za stávající právní úpravy (bez existence § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců). K přezajišťování cizince se NSS vyjádřil následovně: *„V situaci, kdy zákonodárce dostatečně dostupným, přesným a předvídatelným způsobem nestanovil meze, jež by zásah do práva na osobní svobodu ohraničily a zabránily libovolnému opakování či prodlužování zajištění, nepřísluší Nejvyššímu správnímu soudu tuto jeho činnost nahrazovat extenzivním výkladem v neprospěch základního práva na osobní svobodu. Právě naopak, v takovém případě má Nejvyšší správní soud povinnost zvolit výklad in favorem libertatis; váže jej tedy povinnost volby výkladu, který zasahuje do sféry jednotlivcova základního práva na osobní svobodu co nejméně. Jak vyplývá ze shora uvedeného, vnitrostátní úprava neobsahovala žádné zákonné ustanovení, ze kterého by vyplývalo, že cizince lze po ukončení jeho zajištění dle § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců a po uplynutí maximální lhůty zajištění dle § 46a zákona o azylu opětovně přezajistit v režimu zákona o pobytu cizinců (§ 124a), nadto v situaci, kdy jeho postavení žadatele o mezinárodní ochranu nedoznalo změn, protože o jeho žádosti nebylo dosud rozhodnuto.“* „Pravomoc stěžovatelky k zajištění žadatele o mezinárodní ochranu by bylo možno založit též novým rozhodnutím dle § 124a zákona o pobytu cizinců, avšak jen pokud by žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení, a pokud by pokračování zajištění bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení. To vše však pouze a jenom za předpokladu, že nedojde (a tedy ani nedošlo) k zajištění dle § 46a zákona o azylu.“

Na uvedené rozhodnutí pak navazuje rozhodnutí Krajského soudu v Praze, pod č. j. 44A 3/2016, a to s doplňujícím výkladem k nové právní úpravě § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců: *„Tento rozsudek Nejvyššího správního soudu se problematikou zabýval za jiné právní*

úpravy (účinné k 13. 9. 2013), proto musel krajský soud vyřešit otázkou, zda lze jeho závěry aplikovat i na souzený případ. V mezidobí totiž nabyt účinnosti zákon č. 314/2015 Sb. (účinný od 18. 12. 2015), který novelizoval příslušná ustanovení jak zákona o azylu, tak zákona o pobytu cizinců, a to právě z důvodu transpozice nové procedurální směrnice a nové přijímací směrnice. Tato novela také dle její důvodové zprávy reaguje na příslušnou judikaturu. Jak však krajský soud z obou relevantních zákonů v jejich novém znění zjistil, byla příslušným způsobem upravena pouze otázka tzv. prvního přezajištění, tj. situace, kdy cizinec, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců podá žádost o udělení mezinárodní ochrany. Pro takový případ § 46a odst. 4 zákona o azylu stanoví, že ministerstvo vnitra rozhodne o zajištění podle § 46a odst. 1 do 5 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřihlíží. Zákon o pobytu cizinců pak na danou skutkovou situaci reaguje v § 124 odst. 4, podle něhož nerozhodlo-li ministerstvo vnitra podle zákona o azylu, vydá policie nové rozhodnutí o zajištění, jde-li o cizince zajištěného podle tohoto zákona, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, a existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet. Nové rozhodnutí o zajištění policie vydá do 3 dnů od doby, kdy mělo ministerstvo rozhodnout o zajištění. Podle citované právní úpravy tedy v situaci, kdy cizinec, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců podá žádost o udělení mezinárodní ochrany, může ze strany příslušných správních orgánů dojít k dvojí reakci (vzájemně se vylučující). Buď rozhodne ministerstvo vnitra o zajištění podle § 46a odst. 4 zákona o azylu nebo rozhodne Policie ČR novým rozhodnutím o zajištění podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, které však musí odůvodnit tím, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení. Tato ustanovení však rozhodně neřeší tzv. zpětné „přezajištění“, tj. možnost nového zajištění cizince, který nepozbyl postavení žadatele, avšak již uplynula doba zajištění podle § 46a zákona o azylu.“

Nadto žalobce ještě odkázal na rozhodnutí Krajského soudu v Praze, č. j. 44A 30/2016, kde se k výkladu § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců uvádí: „*pojem „nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu“, je třeba ho chápat v daném kontextu tím způsobem, že se jedná o rozhodnutí o zajištění dle § 46a zákona o azylu, nikoliv o rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu.*“

Tyto shora uvedené rozhodnutí jsou podle názoru žalobce významné i pro právní posouzení postupu žalované v souzené věci. Žalovaná žádným způsobem nezpochybňuje, že žalobce je nadále v postavení žadatele o mezinárodní ochranu (vyplývá to z rozhodnutí na str. 6 - dle sdělení Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky č.j. OAM-90/LE-LE05-2017 řízení ve věci mezinárodní ochrany nebylo dosud pravomocně ukončeno, tj. má na území České republiky postavení žadatele o mezinárodní ochranu). Není dále sporným ani fakt, že v jeho věci došlo k vydání rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu („nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu“). Tyto skutečnosti podle názoru žalobce znemožňují opětovné přezajištění žalobce zpět do režimu zákona o pobytu cizinců a činí tak žalobou napadené rozhodnutí nezákonným.

Pokud by byl akceptován výklad zákona o pobytu cizinců, jak je aplikován žalovanou, zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle zákona o azylu (podle § 46a) a zejména ustanovení o maximální době zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jak je obsaženo v § 46a odst. 5 zákona o azylu, by zcela pozbylo smyslu. Naznačený výklad je také pochybný s ohledem na vzájemný vztah zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců (§ 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců), kdy je potřeba výslovné právní úpravy k tomu, aby se zákon o pobytu cizinců vztahoval na žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Použití postupu dle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců v souzené věci je zcela zjevně v rozporu s výslovným zněním tohoto zákonného ustanovení, když zákon o pobytu cizinců umožňuje zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany toliko v situaci, že nedošlo k rozhodnutí o zajištění ze strany ministerstva vnitra. Tak tomu ale zcela zjevně v souzené věci není, protože platí obecná právní úprava, vylučující aplikaci zákona o pobytu cizinců na žalobce, coby žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření nejprve shrnula dosavadní průběh řízení. Dále uvedla, že postupovala v souladu se zákony a to zákonem o pobytu cizinců, ve kterém je implementována Směrnice Evropského parlamentu a rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, žalovaná uplatnila svou pravomoc pouze k účelům, jež ji byly zákonem svěřeny v § 164 zákona o pobytu cizinců, žalovaná dbala, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a k okolnostem případu, tedy aby byl splněn účel zajištění žalobce jeho vyhoštění.

Žalovaná postupovala tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tyto skutečnosti jsou uvedeny na stranách 2-5 odůvodnění v odstavci „dosavadní průběh řízení“.

Žalovaná dále uvedla, že neporušila § 46a zákona o azylu z následujících důvodů. Dle ustanovení § 46a odst. 14: „*Je-li zajištění ukončeno, provozovatel přijímacího střediska nebo zařízení pro zajištění cizinců a policie na základě bezodkladného písemného sdělení ministerstva provedou nezbytné úkony související s opuštěním přijímacího střediska nebo zařízení pro zajištění cizinců; to neplatí, rozhoduje-li policie o zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*“ Po obdržení informace dne 11. 9. 2017 od Ministerstva vnitra ČR, že 18. 9. 2017 uplyne lhůta zajištění žalobce dle zákona o azylu, ale řízení ve věci mezinárodní ochrany není dosud ukončeno a žalobce se nachází v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, rozhodla žalovaná 15. 9. 2017 o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců s odůvodněním, proč takto postupovala.

Žalovaná je přesvědčena, že neporušila ani § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to z důvodů, že žalobce je starší 15 let (nar. ...). Dále žalovaná poukázala na to, že splnila a odůvodnila všechny podmínky dané § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců umožňující zajištění žalobce.

Na závěr žalovaná konstatovala, že použití § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců odůvodnila na stranách 6 -7 odůvodnění. Z dosavadního průběhu řízení vyplývá, že žalobce dne 31. 5. 2017 požádal o mezinárodní ochranu. Dne 4. 7. 2017 podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva o žádosti o mezinárodní ochranu a následně dne 18. 8. 2017 byla žaloba proti rozhodnutí ministerstva o žádosti o mezinárodní ochranu zamítnuta (č. j. 17A 95/2017-34) a dne 18. 9. 2017 doručena žalobci. Je tedy reálný předpoklad, že k realizaci správního vyhoštění dojde ihned, jakmile žalobce pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Pokud by se podařilo realizovat správní vyhoštění žalobce před uplynutím stanovené lhůty, bude ukončeno zajištění žalobce, neboť podle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pomine důvod zajištění. Stanovení lhůt zajištění vychází ze zkušeností získaných v obdobných řízeních, a pokud pomine důvod zajištění, je zajištění okamžikem pominutí důvodů zajištění ukončeno i před uplynutím lhůty zajištění.

Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, ve které uvedl následující. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že „z dosavadního průběhu řízení vyplývá, že žalobce 31. května 2017 požádal o mezinárodní ochranu. Dne 4. července 2017 podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva vnitřní o žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 18. srpna 2017 byla žaloba proti rozhodnutí ministerstva o žádosti o mezinárodní ochranu zamítnuta (č.j. 17A 95/2017-34) a dne 18. září 2017 doručena žalobci. Je tedy reálný předpoklad, že k realizaci správního vyhoštění dojde ihned, jakmile žalobce pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu.“ Toto vyjádření je ale zcela nesprávné, neboť do dnešního dne nebylo vůbec rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, protože ani nemohlo začít soudní řízení ve věci soudního přezkumu rozhodnutí ministerstva vnitřní. Soudní řízení, na které odkazuje žalovaný ve svém vyjádření (17A 95/2017), se týká soudního přezkumu rozhodnutí ministerstva vnitřní o zajištění žalobce během azylového řízení, ale toto rozhodnutí nemá k meritornímu rozhodnutí žádnou vazbu. O předmětu tohoto jiného soudního řízení má soud vědomost ze své úřední činnosti, neboť tuto věc projednává stejný soud a stejný senát a žalobce proto považuje za potřebné tento omyl žalovaného blíže prokazovat.

Žalovaný nesprávně posuzuje pravděpodobnost realizace správního vyhoštění, když se domnívá, že žalobce během stanovené doby zajištění pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Správní řízení ve věci žádosti o mezinárodní ochranu však vůbec nebylo v den vydání žalobou napadeného rozhodnutí skončeno a proto je zcela nepravděpodobné, že by k realizaci správního vyhoštění mohlo během doby dojít.

Klíčový nedostatek správního rozhodnutí spočívá v nezákonnosti opakovaného přezajištění žalobce, který je i nadále žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, z režimu zákona o azylu zpět do režimu zákona o pobytu cizinců, jak žalobce uvádí v podané žalobě.

Na obranu svého postupu však správní orgán ve svém vyjádření neuvádí žádné relevantní právní argumenty nad rámec toho, co již bylo vysvětleno v napadeném rozhodnutí.

Žalobce také poukázal na to, že v jeho případě dochází k zcela zjevnému porušení maximální doby zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nad maximální dobu 120 dnů a je úlohou a povinností soudu (podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy) poskytnout žalobci urychlenou ochranu proti nezákonnému postupu správních orgánů.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bylo ve věci rozhodnuto bez jednání, neboť žalobce ani žalovaná nenavrhli nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání k projednání věci za nezbytné.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Podle § 2 odst. 1 písm. b) věty první a druhé zákona o azylu „se pro účely tohoto zákona rozumí žadatelem o udělení mezinárodní ochrany cizinec, který podal v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany má dále cizinec po dobu běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32 a po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva podle soudního řádu správního, má-li tato žaloba odkladný účinek nebo do vydání usnesení krajského soudu o nepřiznání odkladného účinku, pokud o něj cizinec požádal.“

Dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců „Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“

Podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců „Policie vydá nové rozhodnutí o zajištění, nerozhodlo-li ministerstvo podle zákona o azylu, jde-li o cizince zajištěného podle tohoto zákona, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, a existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, nebo je pozdržet. Nové rozhodnutí o zajištění policie vydá do 3 dnů od doby, kdy mělo ministerstvo rozhodnout o zajištění.“

Žalobce předně namítal, že se stále nachází v postavení žadatele o mezinárodní ochranu a tudíž není vůbec možné ho zajistit podle zákona o pobytu cizinců, neboť tento se na něj nevztahuje a navíc probíhající azylové řízení brání realizaci jeho vyhoštění. Dále žalobce

uvedl, že § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců rozhodně neřeší tzv. zpětné přezajištění, tj. možnost nového zajištění cizince, který nepozbyl postavení žadatele, avšak již uplynula doba zajištění podle § 46a zákona o azylu.

Soud k tomu uvádí, že v případě žalobce není pochyb o tom, že se v době vydání napadeného rozhodnutí nacházel v postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Daná skutečnost vyplývá nejen ze správního spisu, ale nerozporovala ji ani žalovaná. Předmětem sporu ovšem zůstává, zda v nyní projednávaném případě mohl být žalobce zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, i přestože byl ve smyslu shora citovaného § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu v době vydání napadeného rozhodnutí v postavení žadatele o mezinárodní ochranu.

Ustanovení § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců zcela nevylučuje možnost aplikace zákona o pobytu cizinců na žadatele o mezinárodní ochranu, neboť se v něm uvádí, že zákon o pobytu cizinců se nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany, ovšem pokud nestanoví zákon o pobytu cizinců nebo zvláštní právní předpis jinak. Takovým ustanovením je v daném případě shora citovaný § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, který počítá se zajištěním cizince, jenž si podal žádost o mezinárodní ochranu, tedy je v postavení žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

Předmětné ustanovení § 124 odst. 4 bylo do zákona o pobytu cizinců začleněno na základě novely tohoto zákona č. 314/2015 Sb. Z důvodové zprávy vyplývá, že „Vkládá se nový odstavec 4, který je transpozicí čl. 8 odst. 3 písm. d) přijímací směrnice. Přijímací směrnice obsahuje komplexní úpravu zajištění žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Pokud cizinec, který je zajištěn za účelem správního vyhoštění nebo za účelem vycestování, podá žádost o udělení mezinárodní ochrany v době trvání zajištění, je nutné zkoumat, zda existují důvody pro zajištění dané přijímací směrnicí, která se vztahuje na žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Tyto důvody zkoumá a cizince primárně zajišťuje ministerstvo. Pokud tedy policie zjistí důvody pro zajištění podle odstavce 4, a jde o situaci, kdy ministerstvo nemůže o zajištění rozhodnout, vydá nové rozhodnutí o zajištění. Úprava rovněž vychází z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 30. 5. 2013 Arslan (C-534/11). Soudní dvůr Evropské unie se vyjádřil ke vztahu mezi zajištěním neoprávněně pobývajícího cizince ve smyslu tzv. návratové směrnice a jeho žádostí o udělení mezinárodní ochrany podané během zajištění podle návratové směrnice. Soudní dvůr ve svém rozsudku vyslovil, že návratová směrnice se vztahuje na neoprávněně pobývajících státní příslušníky třetích zemí a tedy se nevztahuje na cizince, kteří podali žádost o udělení mezinárodní ochrany. Nicméně pokud je v zajištění podána žádost o udělení mezinárodní ochrany, lze s ohledem na individuální posouzení každého případu ponechat osobu v zajištění, pokud existují oprávněné důvody se domnívat, že ač mohla požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, podala žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění nebo jej jinak ztěžovat.“

Soud má za to, že v případě žalobce jsou dány důvody pro jeho zajištění, neboť žalobce při kontrole zaměřené na nelegální zaměstnávání cizinců předložil k prokázání své totožnosti padělaný doklad totožnosti. Dále soud uvádí, že o mezinárodní ochranu požádal

žalobce až po svém čtyřměsíčním pobytu na území ČR a více jak ročním pobytu na území Evropské unie, a to teprve poté, co byl zadržen policií, zajištěn za účelem realizace vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce tedy pobýval na území Evropské unie nelegálně, bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Existuje zde jakákoliv absence snahy legalizovat si pobyt dříve, přestože se žalobce mohl volně pohybovat a dostavit se na příslušné místo k podání žádosti o mezinárodní ochranu. V rámci správního řízení o vyhoštění žalobce uváděl nepravdivé údaje s cílem oklamat orgány ČR. S žalobcem bylo také zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dále Ministerstvo vnitra ke dni vydání napadeného rozhodnutí nerozhodlo ani o dalším zajištění cizince dle zákona o azylu, ani nebylo ukončeno řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, cizinec měl stále postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Z oznámení Ministerstva vnitra ze dne 11. 9. 2017, je zřejmé, že bylo počítáno s předpokladem opětovného zajištění cizince dle zákona o pobytu cizinců.

S ohledem na shora uvedené je tak podle názoru soudu zřejmé, že nastala situace, kdy Ministerstvo vnitra nemohlo o zajištění rozhodnout a vydat nové rozhodnutí o zajištění a žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu s tím, že existují důvody pro zajištění dané přijímací směrnicí, která se vztahuje na žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Zákonné podmínky vydání rozhodnutí dle zákona o pobytu cizinců tak byly naplněny.

Žalobce dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 6 As 146/2013 - 44, k němuž zdejší soud uvádí, že jmenovaný soud se s touto problematikou zabýval za jiné právní úpravy, proto nelze jeho závěry aplikovat i na souzený případ.

Soud nesouhlasí s argumentací žalobce, že pokud by byl akceptován výklad zákona o pobytu cizinců, jak je chápán žalovanou, pozbylo by smyslu ustanovení § 46a odst. 5 zákona o azylu. Není možné směšovat dobu k zajištění podle zákona o azylu a podle zákona o pobytu cizinců. Je sice pravdou, že podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 120 dnů. Nicméně v daném případě byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Podle § 125 odst. 1 téhož zákona doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody.

S rozsudkem Krajského soudu v Praze, na který odkázal žalobce, zdejší soud nesouhlasí a chápe ustanovení § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců tak, že nebrání tomu, aby žalovaná zajistila opětovně cizince, který byl předtím zajištěn v režimu § 46a zákona o azylu. V souladu s § 125 odst. 5 zákona o pobytu cizinců se přitom nepřihlíží k uplynulé době zajištění dle zákona o azylu. Pro účely výpočtu rozhodné doby zajištění se započítávají pouze doby zajištění dle zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2017, č. j. 10 Azs 332/2016 - 32). Tudíž žalovaná nepochybila, když zajistila žalobce na 60 dnů od dne omezení osobní svobody, neboť se do doby zajištění stanovené v napadeném rozhodnutí nezapočítává doba zajištění žalobce podle zákona o azylu.

Na závěr soud uvádí, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná uvedla, že reálný předpoklad vyhoštění existuje, přičemž k realizaci dojde ihned, jakmile účastník řízení

pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Při stanovení doby zajištění se žalovaná zabývala zákonnými požadavky stanovit dobu zajištění tak, aby bylo vycestování uskutečnitelné v době trvání zajištění. Žalovaná zohlednila i to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu s tím, že do doby vydání napadeného rozhodnutí nebylo o žalobě rozhodnuto. Žalovaná dále uvedla, že je přesvědčena, že uvedená doba je dostatečná k ukončení řízení o mezinárodní ochraně a k následné realizaci správního vyhoštění žalobce. Realizaci správního vyhoštění nebudou bránit žádné důvody poté, co pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Žalovaná se tak zabývala otázkou existence předpokladu realizace správního vyhoštění v době zajištění žalobce, kdy došla k závěru, že realizace je možná. S takovýmto závěrem se ztotožnil i zdejší soud. Podle § 125 odst. 5 zákona o pobytu cizinců se při stanovení doby zajištění podle tohoto zákona nepřihlíží k uplynulé době zajištění dle zákona o azylu. Ze správního spisu vyplývá, že z doby zajištění podle zákona o pobytu cizinců uplynulo celkem 12 dnů, jak uvádí správně i žalovaná v napadeném rozhodnutí (od 25. 5. 2017 – od okamžiku omezení osobní svobody, do 5. 6. 2017- kdy bylo zajištění podle zákona o pobytu cizinců ukončeno), tedy celkově mohl být žalobce zajištěn ještě na 108 dnů podle zákona o pobytu cizinců. Žalovaná stanovila dobu zajištění na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody, která mohla být dále ještě prodloužena. S ohledem na shora uvedené má soud za to, že v daném případě žalobce existoval skutečně předpoklad k realizaci správního vyhoštění ve stanovené době zajištění, kterou měl správní orgán možnost ještě prodloužit.

Ve zcela obecné rovině bylo žalobcem namítáno pochybení žalované spočívající v porušení § 2, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobce nijak blíže nespecifikoval, v čem tato pochybení měla spočívat, proto soud napadené rozhodnutí zkoumal jen obecně a neshledal namítaná porušení ustanovení o řízení před správním orgánem ve věci zajištění žalobce.

Na základě výše uvedeného soud uzavřel, že napadené rozhodnutí netrpělo vadami nezákonnosti ani nepřezkoumatelnosti, neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s. ř. s.).

V Plzni dne 10. října 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: M. K.